

אין כבר כמעט היכן להתחבא מרשות המסים (וטוב שכך)

מספר הגיליון: 729 הורד את הגיליון בפורמט PDF

תאריך: 30/07/2015

מחבר:

ג'קי מצא, רו"ח, (משפטן)

ג'קי מצא - יועץ מיסים והשקעות
הצג את המשרד

- ♦ לאחרונה עשתה ישראל צעד חקיקתי נוסף וראוי בהשתלבותה במאבק הגלובלי בהעלמות מס – מאבק שמטרתו אינה רק להעניש את העבריינים, אלא גם ובעיקר להקל את הנטל מעל מי שמשלמים את מיסיהם כחוק.
- ♦ משרד האוצר פרסם תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, אשר נועד לאפשר לישראל לעמוד בעיקר בדרישות חוק ה"פסקא" (Foreign Account Tax Compliance Act) האמריקני ובדרישות ארגון OECD בנוגע למסירת מידע פיננסי בינלאומי. הציות להוראות הבינלאומיות יאפשר לישראל להינות מזרימת מידע מקבילה בנוגע לנכסים/הכנסות/פעילויות של ישראלים המוחזקים בחו"ל ושביגים ייתכן שלא משולם מס בישראל.
- ♦ הצעדים הבינלאומיים, אליהם מצטרפת כעת ישראל, נובעים מכך שיותר ויותר אזרחים במדינות שונות (כולל ישראלים) מחזיקים נכסים במדינות אחרות במטרה להתחמק ממס. ההערכה היא שמדינות התושבות מאבדות הכנסות בהיקף עצום, ומובן שישראל אינה יוצאת מן הכלל.
- ♦ עד היום, בהתחשב במגבלות הקיימות בחקיקה בישראל, יכלה ישראל למסור למדינות זרות מידע רק בהתאם לאמנות מס דו-צדדיות עליהן היא חתומה. אמנות אלה אינן כוללות חילופי מידע אוטומטיים גורפים אלא מאפשרות אך ורק מידע לגבי נישומים ספציפיים. כתוצאה מכך, ומאחר שככלל חילופי המידע בין המדינות נעשים על בסיס של הדדיות, חסר לישראל מידע חיוני הפוגם ביכולת האכיפה שלה.
- ♦ התיקון לחוק – שניתן לקוות ולהעריך יאפשר במהירות ובקלות - יאפשר לישראל להחליף מידע גם על סמך הסכמים רב-לאומיים, וישפר את מעמדה הבינלאומי של ישראל בתחום זה. ביקורת רבה נשמעה נגד ישראל לנוכח העובדה שהיא החברה היחידה ב-OECD שטרם הצטרפה לאמנה המולטיטלרית לסיוע מינהלי בענייני מס, עליה חתומות כיום 84 מדינות. על פי התיקון המוצע, רשות המיסים תוכל לחלוק במידע שבידיה עם רשויות מקבילות בחו"ל גם ללא בקשה של אלו לקבל אותו לגבי נישום ספציפי. מובן, שאותו מצב ישורר בכיוון ההפוך, וכך למשל תוכל ישראל לקבל מידע על כל אזרחיה המחזיקים בנכסים במקלט מס זה או אחר.
- ♦ כמו כן, על פי התיקון, הבנקים בישראל יחויבו לדרוש מלקוחותיהם הצהרות ומסמכים שיאפשרו לוודא שחשבונות חדשים אינם משמשים להעלמות מס ולהלבנות הון, ולסגור חשבונות לגביהם לא ימסר המידע בתוך שנה. סעיף מרכזי נוסף בתיקון מטיל עיצומים כספיים של עד 600,000 שקל לשנה על מוסדות פיננסיים שלא יעמדו בחובות הגילוי והדיווח.
- ♦ ולבסוף, התיקון גם מטיל ענישה פלילית מחמירה במיוחד של שבע שנות מאסר על מי שיפעל במזיד להתחמק מגילוי המידע או יסייע לאחר לעשות זאת. מדובר בין היתר על מי שלא זיהה את פרטיו של בעל חשבון, הציג מסמכים כוזבים או מסר תשובה שקרית בנוגע לפרטים הנדרשים. הענישה תחול גם אם הדבר נעשה במטרה להתחמק ממס של מדינה זרה.
- ♦ בעידן המודרני, בו העסקים הם חובקי עולם, כך גם העלמות המס, מדינה בודדת אינה יכולה לכפות לבדה על אזרחיה לשלם מס אמת. המפותחות מכירות במצב זה וחותרות לשיתוף פעולה הולך ומתרחב בין רשויות המס, והתיקון המוצע הוא כאמור שלב חשוב בהשתלבותה של ישראל במגמה זו.
- ♦ ייתכן שיהיו מי שיטענו שמדובר בחדירה נוספת ואף מאיימת לפרטיותם ולעסקיהם של אזרחים שומרי חוק. ממש לא. בצורה הכי פשוטה ניתן לומר: מי שמציית לחוק – אין לו ממה לחשוש; ומי שאינו מציית לחוק – מוטב לכולנו שיחשוש. העברת התיקון לא רק תחייב את ישראל למסור מידע למדינות אחרות, אלא גם תאפשר לה לקבל מידע שכזה – וכך לגלות את מי מאזרחיה המתחמקים מתשלום מיסים.
- ♦ אם רשות המיסים תגבה יותר מס, התוצאה הישירה תהיה הקלת הנטל מכולנו – בין אם בטווח המיידי (הורדת שיעורי המס) ובין אם בטווח הארוך (הפחתת הגרעון שאנו מורשים לילדינו). המלחמה בהעלמות המס (להבדיל מהזכות לתכנון מס, שניתן לראות בה "זכות חוקתית") היא כמו המלחמה בארגוני פשיעה: כל מי שאיננו משתייך לעבריינים – צריך לאמץ את ידי הלוחמים בהם.